

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 14 вересня 2020 р.

м. Суми – 2020

1. Анотація до навчальної дисципліни
Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність норм, які регулюють особисті немайнові та ті, що впливають з них, майнові відносини людей, які виникають на ґрунті шлюбу та сім'ї. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Загальні положення сімейного права. 2. Шлюб: порядок укладення та розірвання. 3. Загальні положення особливої частини сімейного права. Сімейне право як навчальна дисципліна тісно пов'язане як з матеріальними галузями права (цивільним, трудовим, господарським), так і з процесуальними галузями права (кримінальним процесуальним, адміністративним процесуальним, цивільним процесуальним правом). Особливий взаємозв'язок сімейне право має з інститутами цивільного права - спадковим, де основним видом є спадкування за законом, тобто майно переходить від одних осіб до інших, пов'язаних між собою шлюбними відносинами або родинними стосунками, з інститутом опіки та піклування, норми якого визначають права і обов'язки опікунів і піклувальників щодо набуття, здійснення і виконання цивільних прав, обов'язків в інтересах інших громадян (сімейне ж законодавство врегульовує права і обов'язки опікунів та піклувальників, які встановлені вже з метою виховання переданих під опіку (піклування) малолітніх (неповнолітніх) дітей. Певною мірою сімейне право пов'язане з житловим правом, де право на житлову площу виникає не лише з договору житлового найму, а також з сімейно-шлюбних відносин.
2. Мета та завдання навчальної дисципліни
<u>Метою</u> вивчення дисципліни «Сімейне право» є формування у студентів системи знань у сфері сімейних відносин між подружжям, батьками та дітьми, іншими членами сім'ї та родичами та практичних навичок щодо правильного тлумачення та застосування сімейно-правових норм, що регулюють зазначену сферу сімейних відносин. <u>Завданням</u> дисципліни є опанування основних положень чинного сімейного законодавства України, формування у студентів уміння користуватися відповідними нормативними актами, розкриття змісту основних категорій та інститутів, а також вирішувати конкретні практичні питання, пов'язані із застосуванням норм сімейного права Програмою передбачено проведення лекцій, семінарських та індивідуальних занять, консультацій, виконання самостійних завдань студентами з використанням схем, таблиць, карт, методичних рекомендацій, проходження поточного модульного контролю.
3. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати:

- ✓ використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми;
- ✓ самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога і діяти відповідно до рекомендацій; Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- ✓ вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології, і бази даних;
- ✓ демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи; творчо аналізувати та узагальнювати інформацію про державно-правові явища.

вміти:

- ✓ демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права;
- ✓ застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, відокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;

комунікація:

- ✓ правильно вживаючи правничу термінологію;
- ✓ доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
- ✓ пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

автономність та відповідальність:

- ✓ аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.
- ✓

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні	22
самостійна робота	78

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	081 Право	3	нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Розділ 1. Загальні положення сімейного права.

Тема 1. Поняття, предмет і система сімейного права.	2	1	6
Тема 2. Сімейні правовідносини.	2	1	6
Тема 3. Джерела сімейного права.	1	1	6

Модуль II. Шлюб: порядок укладення та розірвання.			
Тема 4. Поняття, умови та порядок укладення шлюбу.	1	1	6
Тема 5. Припинення шлюбу.	1	1	6
Тема 6. Особисті немайнові та майнові права подружжя.	1	1	5
Тема 7. Права та обов'язки матері і батька дитини. <i>Планується проведення зустрічі в рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насилля» на тему: «Протидія і запобігання домашньому насиллю» із залученням УГСПЛ у Сумській області та поліцейського-омбудсмена.</i>	1	2	5
Модуль III. Загальні положення особливої частини сімейного права.			
Тема 8. Аліментні зобов'язання подружжя.	1	2	6
Тема 9. Шлюбний договір.	1	2	6
Тема 10. Позбавлення і обмеження батьківських прав.	1	2	5
Тема 11. Особисті немайнові права і обов'язки інших членів сім'ї та родичів.	1	2	5
Тема 12. Влаштування дітей – сиріт, позбавлених батьківського піклування.	1	2	5
Тема 13. Опіка та піклування над дітьми.	1	2	5
Тема 14. Патронат. Прийомна сім'я. Дитячий будинок сімейного типу.	1	2	5
ЗАГ.:	16	22	78
5. Політика курсу			
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: трьох обов'язкових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в методичних вказівках для забезпечення самостійної роботи студентів денної форми навчання), письмових експресопитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. <u>Відвідування занять:</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Також, є можливість перезарахування програмних результатів неформальної освіти». Це може бути самостійне навчання студентів на дистанційних платформах, участь у конкурсах студентських наукових робіт, конференціях, круглих столах, тренінгах, семінарах, школах з прав людини, тощо.			
6. Рекомендована література			
1. Гузь Л. Є., Гузь А. В. Судово-практичний коментар до Сімейного кодексу України. Навчальний посібник. — Х.: Видавничий будинок «ФАКТОР», 2011. — 576 с. 2. Дякович М. М. Сімейне право України: Навчальний посібник. — 2-ге вид., виправл. і доп. — К.: Правова єдність, 2012. — 551 с. 3. Жилінкова І. В., Антошкіна В. К., Д'ячкова Н. А., Москалюк В. Ю. та ін. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. Жилінкової І. В. — Харків, 2008. — 855 с. 4. Майданик Р. А. Договори про утримання подружжя та дітей / Р. А. Майданик // Аномалії в цивільному праві України: навч.-практ. посіб. / відп. ред. Р. А. Майданик. — К.: Юстініан, 2007. — 912 с. Сімейне право України: Навч. посібник. — Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 318 с.			

6. Ромовська З. В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. — К.: Правова єдність. — 2009. — 428 с.
7. Ромовська З. В. Українське сімейне право: Підручник (для студ. вищ. навч. закл.). — К.: Правова єдність: [Алерта]: [КНТ]: [Центр учбової літератури], 2009. — 500 с.
8. Сімейне право України: Навч. посібник / Апопій І. В. — К.: ЦУЛ, 2010. — 360 с.
9. Сімейне право України: Підручник / За ред. Є. О. Харитонова, Н. Ю. Голубєвої. — К.: Істина, 2010. — 320 с.
10. Сімейне право України: Підручник / За ред. Є. О. Харитонова, Н. Ю. Голубєвої. — К.: Істина, 2010. — 320 с.
11. Сімейне право України: підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 320 с.
12. Сімейне право: Нотаріат. Адвокатура. Суд: Науково-практичний посібник: У 2 кн. / Драгнєва Л. Ю., Пульнєва О. С., Фурса Є. І., Фурса С. Я. та ін. / За заг. ред. С. Я. Фурси. — К.: Видавець Фурса С. М., 2005. — 876 с. 2.
13. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
14. Сімейний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 21-22, ст.135).